

nyasutak.
fmény.
ak ig. gató.
zére I. rendű
rb. közbenső
íránt nyil-
f. é.
jesztendők,
október hó
és szállítási
államvasutak
zakosztályá-
ber hóban.
llamvasutak
aga.
hánál f.
egy jól be-
ba, konyha,
nel.
K
zsef
g nélkül az
ta sulyak vére
00 kékent
egész felbont
akad vé 5
elendi kilótól
kezdve
7 80 18 40
6 80 17 40
7 20 17 80
6 60 17 20
3 20 16 60
5 40 16 —
4 60 15 20
3 80 14 40
3 — 13 40
2 20 12 60
1 40 11 80
— 110 40
7 80 8 20
csokókban
egész zsák-

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a váro-
házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:
Egész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitsor egyszeri beiktatásért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábospetitsorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, szept. 22.

185. szám.

Apponyi Albert.

II.
És most aztán legyünk eitelve ezen nagy férfú iránt teljes bámulattal, ki ha bár nem született is „teutsch böhm“-nek, úgy játszik mindenféle hangszereken, amint azt az ő mulató publikuma kívánja. Fújó, vonó, „toló és húzó instrumentum neki midegy, és aztán minden alkalomhoz van nótája, még a szociálizmushoz is. Aztán dir dur, úgy szól és ropog, akár egy egész banda. „Ide húzd a füllembé“ mondja neki Péter. „Ide húzd a füllembé“ mondja neki Pál. — „A primás szét tekint, hogy vajjon honnan néz ki legtöbb hurralvó, és annak húzza. Ma a szélbálnak, holnap a széljobbnak; ma az agrariusoknak, holnap a nihilistáknak; ma a szabadelvűeknek, holnap a konzervatívoknak, s ha bár mind ezek ismerik a természetét, nem vesz rajta össze senki, pedig hát Magyarországon nem egyszer összeszoktak ám veszni a cigányon, de csak aki kedvükre húzza, míg az ilyen cigány muzsikálhat amint és akinek jónak látja, senki se kap hajba miatta.

Csak attól menten meg a mindenható, hogy valaha, a közül a három császár közül rá ne húzassa vele valamelyik: akár az osztrák, akár a muszka, akár a német Csak akkor tudná meg a magyar haza, hogy mit tesz az: ennek a muzsikuskus urnak a muzsikálása után jární, ha konvenzióra lenne szegődve. Amíg csak tányérozó és kedvét keresi a hallgatónak, addig lehet rajta mulatni, de ha egyszer betudná magát fészkelni valahová: akkor éljenze neki Jászberényi . . .
Aki annyit beszél annyit ígér, annyit lótt fut és izzad egy kis miniszterség után mint ez a mindenféle felkiáltó ömözgató polchinelli, annak az iparág csakugyan nem lehet más mint a lovagság. Még eddig legalább nem ismerünk magyar minisztert aki annyit kinlódott volna és annyit kínálta volna magát fűnek fának, ennyit kapaszkodott volna az után a szekér után, mely nem akarja felvenni. Másoldalról meg úgy tűnik fel mint aki minden pénzintézetnél hitelt ke-

res, de sehol sem talál zsrans nékül; az meg nincs. Hiába ígér pontos fizetést, még többet is annál a mit kérnek, és hivatkozik az ő jövendőbeli politikai tőkájére, az igazi pénzemberek, már t. i. kik a politikában döntenek, meghallgatják ugyan a sok beszédet és ígéretet, hanem azért a válasz majd mindenütt az: „Kincs? . . . Nincs“ És a bolygó hollandi nem hagyja koncedálni magát, hanem szedi veszi sátorfáját és „tovaleg.“ Megy kopogtatni másfelé.

Hát illik ez? Teszi ezt a valódi nagyság mely az ő önbecsét érzi? Kinálgatja az magát? Tolakodik az? Keresi az a közvélemény gráciáját? — Ugyan mutassanak nagyjaink közül valakit akár a multból akár a jelenből aki így házalna aki ezen az uton akart volna nagygyá lenni?

Mintha nem lehetne kimagaslani ott, hol annak a tere vagyon? Mert ugyan lehet egy lángészre avagy igazi tehetség és nagy szellemre nézve magasabb piedestal a parlamentnél? Nem-e az egész ország meglátja-e mindjárt aki itten feltűnik, s nem-e csak nimbuszának árt, ha mint a rézfűlű bagoly, leszáll a magasból, hogy meghagyja fűleit tapogatni, hogy azok csakugyan rézből vannak? Nem ország-szerte ehallik-e az, amit a parlamentből beszélünk, s nem-e közönségesebb mindjárt ha koresmáról-koresmára megyünk magunkat produkálni?

Magyarországban legább nem volt még ez a nagy embereknél divatban, mert nem a magyar nemzet méltóságos természetéhez való, a mely maga szereti fekeresni, a kit igazán tisztel.

Nem a jászberényi sürgöny-beszédre értjük. Annak meglehetett a maga oka, ámde mikor valaki az effle vidéki harangirozást már oly közönségessé tette, mint Apponyi gróf, lehet képzelní, hogy hatásnak semmi nyoma.

— Az 1883 ikí zárszámadások. Az 1883. évi zárszámadások elkészültek, az eredmény nagyon kedvező, mert az évet terhelé 289.710.000 ft bevétel és 334.900.000 forint kiadás, tehát 45.190.000 deficit; de a pénzümri eredmény 301.289.860 forint bevétel és

340.425.750 ft kiadást; tehát 39.135.000 ft deficitet mutat fel. De ezzel a deficittel szemben áll 18.700.000 ft beruházás; 13.700.000 forint adósságtörlesztés és 11.200.000 ft vasuti kamat biztosítás. Az eredmény kedvező volta tehát aban mutatkozik, hogy az előirányzatnál a pénzümri eredmény több mint 6 millió kedvezőbb és másfelől, hogy a 39 millióval pénzümri hiánynak 43.700.000 forint beruházás és adósság törlesztés felel meg.

— Minisztertanács. Szombaton déltől késő estig tartó minisztertanács volt, melyben számos folyó ügyön kívül több fontos törvényjavaslat tárgyalatott, s a képviselőház munka programja beszélgetett meg. Illetékes helyről jövő értesülések alapján a „Bud. Corr.“ is közli újból, hogy a képviselőházi érdemleges tanácskozások első tárgyaló a főrendiház reformjára vonatkozó törvényjavaslat van kiltatásba helyezve, s minthogy bizonyára nem tűnik felplausibilisnek, hogy a mostani felsőház azon tagjai, a kinek a törvény értelmében nem lesz többé joguk királyi meghívót kérhetni, a felsőház tanácskozásiban meg további két éven át részt vegyenek; az új felsőház szervezése a második ülészek kezdetével bizton várható. A vizjogis a bányatörvényjavaslat az ülészek kezdetén aligha fog a képviselőház elé terjesztetni.

A kholera.

Róma, szept. 20. A tegnapi nap folyamán a következő kholera-esetek fordultak elő: az alexandriai kerületben 2 betegedési és 2 haláleset, az aquilai kerületben 20 betegedési és 1 haláleset; az avellinoi kerületben 1 betegedési eset, a bellinói kerületben 1 betegedési és 10 haláleset, a bergamoi kerületben 2 betegedési és 1 haláleset, a casertai kerületben 8 betegedési és 2 haláleset, a chietii kerületben 1 betegedési és 1 haláleset, a cremonai kerületben 7 betegedési eset, a cuneoi kerületben 10 betegedési és 9 haláleset, a ferrarai kerületben 3 betegedési és 1 haláleset, a genai kerületben 33 betegedési és 16 haláleset, (ebből Spezia városára 20 betegedési és 12 haláleset esik), a massai kerületben 3 betegedési és 1 haláleset, a modenai kerületben 1 betegedési és 1 haláleset, a nápolyi kerületben 433 betegedési és 251 haláleset (ebből Nápoly városára 385 betegedési és 236 haláleset esik), a parmai kerületben 8 betegedési és 6 haláleset, és a piacai kerületben 1 betegedési eset.

Róma, szept. 20. Basallában, Genua

mellett, koleraesetek fordultak elő Nápolyban nyilvánosságra jutott, hogy egy egyént, a ki kolerában megbetegedett, környezői megmérgezték. A bűnösöket felfedezték. Mintán a hus igen drága, a városi töreányhatóság külön mészárszékeket állít fel. Rómában a egy koleraeset fordult elő.

Róma, szept. 20. A pápa Jakobini bibernokhoz levelet intézett, melyben elhatározását tudatja, hogy a Vatikán közelében, hova a betegek látogatása czéljából könnyen eljuthat, koleraesetek számára nagy kórházat szándékozik alapítani és e czélra egy milliót kíván áldozni. Arra az esetre, ha a kolera Rómában terjedni találna, a pápa fenntartja magának a jogot, hogy a lehetőséghez képest a Vatikán és a Lateran fölött is rendelkezessék.

Tisza csődje.

Debreczen, szept. 20.

A „Tisza“ csődtömege elleni igényeknek bejelentése körül követendő egyöntetű eljárás érdekében közzétett felszólalásomra eddigelé tudtommal csupán dr. Huszár Kálmándur volt szives nyilatkozni a P. Napló 247-ik számában; kényszerülve érzem magamat a nagyszámu csődhitelezők közös érdekében azon nyilatkozatra most már válaszolni, mivel a bejelentés határidő közeleg, és az eltérő nézetek megbíralása után a bejelentések módja iránti elhatározást kartársaim böles belátására bízni.

Az a legfontosabb kérdés, melytől a csődjeljárás sikeres kimenete függ, mit követhetnek a csődtömegetől azon életbiztosított felek, kiknek biztosítási szerződésai a csődyntítás idejéig még le nem jártak? Erre egyenesen a kereskedelmi törvény 486. §-a adja meg azon feleletet, hogy követelhetik a befizetett díjakats az okozott kár megtérítését.

A befizetett díjak visszakövetelésére semmi korlátozó befolyással nincsen azon körülmény, hogy azoknak csak egy bizonyos része fordítottak a társaságnál a díjtartartalek alakítására, és semmikép sem lehet oly nézetet megalapítani, hogy a biztosító féltől, — melynek hibája idézte elő a szerződés megszűntét, — csak a díjtartalékot vagy a befizetett díjak 1/3-át részét lehetne visszakövetelni, de különben is e díjtartalék kiszámítása és számszerinti összegben keresete vétele nem történhetik a kereskedelmi törvényből oly szabatosággal, hogy kifogásolható ne legyen, a mint hogy általában a biztosítási díjak alkatrészei (takarékbetétí, kezelési, kockázati részek) iránt felemlített jogelmelet. Pusztá elmélet, mely eddig a törvénykezés terén nem

— Ne féljen asszonyom, mondá szomorú mosolylyal, nem vagyok én gonosz ember, beszéljen, meghallgatom.

— Uram, felett Klára szilárdabb hangon, a nevé akarnám tudni annak, a ki . . .

— Soha kiáltott a fogoly hevesen, soha. Beszéljünk asszonyom másról.

— De uram, szólt a grófné mintegy boszankodva, azért jöttem ide, hogy megtudjam nevé De hát az istenért miért? és miről beszéljek másról önnel?

— Mindenről asszonyom, csak erről ne. És hidegen, a nélkül, hogy a szegény nő ellen tudott volna állani, levette válláról a köpenyét és elvette tőle a csemetyűt, melyet lázasan reszkető kezében tartott.

Es előtte állott a szép nő nyitott ruhaderekkal. Fehér keblén egy szegű bokréta hervadt.

— On szép, imádandó, bájos, mondá neki a fogoly, megfogván szeliden kezét.

— Oh, szólt a nő haragosan és szeme a csenhetne volna.

De azért még sem félt; szeliden nézte a foglyott, hiszen oly fiatal és oly halvány volt!

— Nevét, nevét! mondá.

— Talán mindjárt megmondom felett a rab.

Klára őrvedve kiáltott fel. Mily dicsőség lesz neki és családjának, meg ferjének.

A rab mindig közelebb és közelebb lépett hozzája. Már megcsókolta finom kis kezét.

Eszébe jutott Klárának, hogy kiáltania kellene, mivel már nem volt nála a csemety-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Fekete fűrt szöke fön.

S . . . város már három hónap óta beszélt egy rettenetes büntényről. Borzasztó! meggyilkoltak egy bájos nőt, igaz hogy csak ágyas volt a mint a bíró urak mondták; de ez a rettenetes büntény elmosta szereplőit, vértanúvá avatva őt.

Szeretőjét bevitték a börtönbe. Csak annyit mondott védelmére, hogy a féltékenységh rohamában ölte meg a nőt, akit egyik társával együtt talált; keblébe döfte kését, azt hívén, joga szerint cselekszik.

Hiába magyarázták neki, hogy csak a törvényes kötelék enged neki jogot felette; ő csak vállalt vonta a ügyvédjének egy száva sem válaszolt többé. Tudta annak nevé a ki megcsalta, menthette volna magát a büntény előzményeinek elmondásával, de makacsul halgatott, semmi féle kérelem sem törhette meg makacsságát, azt monda, nem ad semmit sem az életre, nem érdemes őt zaklatni.

— Üssék le a fejemet, mondá, igazán nem ér többet.

Uournier Péternek hívták. Huszonöt éves volt, haja gesztenyebarna, rövidre nyírt, szeme sötét, drágaköveket vésett fehér kezével, jól beszél és sokat olvasott. Minden nő érdeklődött iránta, vágyva várták a tárgyalás megkezdését, és börtönében naponként küldtek neki süteményeket, csemegét a város legzebb asszonyai.

Egy öreg uri hölgy, V. báróné, keresztény felebaráti szetettől indítatva elhatározta, hogy megmenti a fiatalembert a vérpadtól, elég lesz, ha megtudja tőle a meggyilkolt czinkostársának nevé s akkor az esküdtszék nem itéli halálra.

A báróné kieszközölte az alkormányzótól az engedélyt, hogy bejuthasson a börtönbe; de semmire sem mehetett, sem a könyörgése, sem ígérte nem bírták kicsalni a gyíkos titkát.

Közönetet mondott, de kijelentette, hogy előbb kihagyja vágatni a nyelvét, hogy sem megmondaná a czinkostárs nevé, azután hátat fordított az öreg asszonynak.

A nő esüggeden távozott a fogházból, de mikor a kocsjába ült, őrvendve kiáltott fel. Kitiűnő gondolata támadt.

Volt neki egy unokahuga, Klára, imá dardó asszonyka, szöke mint az értgabona, sötét bársony szempillákkal, a kit egy öreg, kender-haju gróf véttől nől, egy kis szent, a kit a helybeli plébánus példaképen szokott a városiak elé állítani.

— Hugomnak kell beszélni ezzel az emberrel; az ég gyakran tesz csudát kiválasztott gyermekeivel, ez az őrüngös ember unakarata ellenére is meg lesz mentve.

Klára határozottan megtagadta nagynénje kérelmét. Soha sem merne egyedül lenni egy gyilkossal, — mondá, meghalna rémületben; és hogy is bírna valamire menni itt, a hol nagynénje is kudarcot vallott.

Bátorították-faggaták, a város összes hölgyei, kértek hogy beszéljen Tourner Pállal, s biztosították, hogy a folyasó tele lesz

csendőrrökkel, akik első segélykiáltásra befognak rohanni; tartson egy egy csemetét köpenye alatt! — mily dicsőség lesz rá nézve, ha megmenti a haláltól ezt a keresztényt, a ki testvére Jezus Krisztusban. Az egész megye hálás lenne érte.

Végre megjött a nagy nap, és a grófnét halálsapadtna bevezették a fogoly czellájába.

Alkormányzó elvezette az ajtóig, karját nyújtotta neki és bátorságra inté: az öreg báróné tizenkét gyertyát gyújtott meg szent Fruzsina kápolnájában, a ki tudillik a néma megszóllaltatója és a süetek meggyógyítója.

Klára igyen felbátorítva belépett. Kezdetben semmit sem látott: mert a czella csak félig volt megviláglóva, azután észre vett egy emberi alakot, mely egy asztalnak támaszkodott és a ki az ajtó nyirkosságára sem fordult meg.

— Uram! Szólt a grófné félénken.

Ekkor az ember hirtelen fölkel és öklével az asztalra ütött.

— A patvarban! Hát nem lesz már nyugtom? kiáltá.

— Megmentem akarata ellenére is, felelt a grófné, elmondván betanult mondatát, azonban félénken hozzá tév: hogy nagynén tizenkét gyertyát gyújtott meg. Az alkormányzó itt künn vár a folyasón.

— Menjenek pokolba! kiáltott a fogoly hangosan.

Klára grófnának minden tagja reszkett, és megfogta a csemetyűt, hogy megrázza, de a bűnös egyszerre megcsilapodott és szeliden nézett rá.

csak gyakorlati alkalmazást; de méltatást sem nyert, sőt bizonyára oly ingtag elmélet, mely általában megállapodásra egyhamar jutni nem fog.

Azokozottkár megtérítése illetőleg elismerem, hogy ennek czimé alatt jogosan követelhetnék a felek azon díjtöbbletet, melyet egy más társaságnál lennének kénytelenek fizetni, ha ott biztosításait folytatni kívánják, úgy de ez ezimén a kártérítési összeget kiszámítani és igazolni lehetlenség, részint azért, mert ezen díjakkal hasonló feltételek mellett is különböző társaságoknál különbözők, s mert egy újabb biztosítás megkötéséhez a szerződési alapok lényegesen változtak lehetnek, részint és főleg azért, mert azon többletet különösen haláleseti kockázatoknál kártérítési összeg gyanánt kiszámítani és felállítani nem lehet.

Egyébiránt gondolják meg a biztosított felek jól, hogy a befizetett díjaknak és kártérítés czimén kamatoknak követeléséhez az én meggyőződésem szerint törvényi alapok van, s hogy a követelés evidens számszerű összegben keresetbe vehető, ettől eltérni és bármi más ingtag alapra állni nem tanácsos. — de nem is szükséges, mert ezen az utón és módon felszámolandó követelésükben bizonyára találni fognak oly kártalanítást, mint nyernének azon esetben, ha amaz ingtag alapokon díjtartalék fejében a befizetett díjak egy harmadrészét, s kártérítés czimén a biztosítás folytatásával járó díjtöbbleteket vennék igénybe.

Annak, hogy az elemi kár-biztosítási üzlet átruházása megtámadassék, nézetem szerint semmi értelme és gyakorlati haszna nem lenne, mert az átadott tüzbiztosítási díj-váltók visszakövetelésével a esőtömeg semmit sem nyerne.

Dr. Kola János
ügyvéd.

Nihilisták Debreczenben.

Megemlékeztünk már arról a muszka felírás leíról, mely a napokban Berger Henrikhez érkezett.

Mást e furcsa dologról a következőket olvassuk a „Bud. Hirlap“ ban:

Általános feltűnést kelt Debreczenben a következő szerfelett érdekes eset, mely az orosz kormányának a nihilistáktól ideges félmét igen komikus világitásba helyezi. Az esetről a következő részletes tudósítást veszszük: E hó elején a pétervári „III-ik osztály“ elnökségétől Thaisz Elek budapesti államrendőrségi főkapitány francia nyelven irt sürgönyt kapott, melynek tartalma ez volt: „Nihilizmus összeköttetése Magyarországra terjednek. Pozitív adataink vannak. Debreczenben, mely 49-ben forradalom főfészke volt, nihilista összekövők lappanganak. Saját érdekében, kérjük nemzetközi jog szabályaitól eltekintve megkérésünkre nyomozásokat tenni a „Német s Széchenyi utcában.“ A budapesti rendőrnök csak elbámolt erre a meglepő táviratra s rögtön visszasiüggönyözött: „Közlelőbbi adatokat; Németutca nagyon hosszú.“ — A válasz másfél óra múlva Budapestre volt s így hangzott: „Nagy elővigyázat szükséges. Egyelőre senkit el ne fogjanak. Tartásnak szemmel bizonyos Berger Henriket. Jelek szerint ő az esszeesküvés feje.“

Thaisz Elek most már maga is különösnek találta a dolgot. Nyomban maga elé hívatta K. urat, legjobb detektívjei egyikét s kellő utasítással leküldte Debreczenbe. A detektív másnap jelentést tett s Thaisz Pétervárra ezt táviratozta: „Dologban tévedés lesz. Berger Henrik becstelens polgár,

tyü; de nem mert; másrészt meg nem lát szott neki felelmesnek ez az ember.

— Adja ide kebléről azt a virágot, mondá a fogoly és megfogja tudni nevét.

Klára lassan levette a szegfűbokréját kebléről és odanyújtotta neki.

A rab örömittasan szívta illatát, azután hirtelen magához szoritotta Klárát s örvongve halmozta el csókjaival.

Mikor kilépett egy papilapot tartott diadalmasan feje fölött. Mind körülvették nagy-néje, az alkormányzó, a tisztviselők, férje, mind. Es ő, eltakarva szöke haját fátyollal, izgatottan a plébános karja közé omlott a ki felfogta kedves bűnbánóját.

Tourzier Péter fölírtá annak nevét, a ki megcsalta. Kutatni kezdtek s megtudták, hogy valóban már régóta szeretője volt kedvesének. Tourniert öt évi kényszer munkára ítélték.

Klárát megáldotta az ég jótetteért. Pár hónap múlva egy szép kis gyermeke született, olyan szép és rózsás mint ő, csak hogy fekete fürtjei voltak, a min nem esodálkozott férje, mert megemlékezett, hogy egykor volt egy nagybátyja, a kinek szinten sötét haja volt.

Tóth Kálmán emlékünnepe.

Baján, 1884. szeptember 21-én.

Ki lent pihen már mély sirjában,
Órök nyugágyán, esőndesen,
Álmatlan álom nyugalmában:

s vagyonos gabonakereskedő. Ha nem hiszik, forduljanak debreczeni rendőrfőnökhöz.“ Pétervárra erre ezt válaszolta: Megpróbáltuk, de Debreczenben akkor nem volt rendőrnök. A régít letették, az új meg nem foglalta el a helyét Berger gabonakereskedő kutasának dinamit után.“

Thaisz erre már nem is válaszolt, hanem az iratokat áttette a belügyminiszteriumhoz. A belügyminiszteriumban érdeklődni kezdtek a dolog után, s diplomáciai uton megtudakolták, hogy honnan keletkezhetett ez abszurd gyanú? A bécsi orosz nagykövetség nem késett a fölvilágítással s tudomásul adta, hogy Berger Henrik debreczeni lakos egyenes összeköttetést tart fenn Hartmannal, a veszedelmes nihilistával, ki most Filadelfiában tartózkodik. Jekelfalussy még érthetlenebbnek találta a dolgot s adatokat kért. Ekkor elküldtek neki egy levelet, melyet Hartmann Filadelfiában Berger Henrik debreczeni lakosra czimelve adott föl. A levél régebbi keletű s így hangzik: „Készletlen adjon tul, a halogatás veszélyesnek mutatkozik. Adataim vannak, melyek azt igazolják, hogy nagy katasztrófa van kilátás. Táviratra nem bízhatom, nehogy mások is hasznát vegyék, ezért e levelem vétele uton rögtön intézkedjék, nehogy megkészen. Ha óvatossággal nem jár el, rajta veszíthetnek. Ön magával rántja érdektársainkat a nyomorba és veszedelembé.“

Jekelfalussy elnevette magát s visszatelegrafált: Levelet bátran küldhetik czimzettnek. Hartman gabona kereskedő ügynök, s a gabonárák súlyidését jelentette előre. Az árcsökkenés bekövetkezett, ha Berger vesztett, most önökön fog kárpótlást követelni. A muszka rendőrség erre úgy megszepepet, hogy rögtön postára tette a levelet. Berger Henrik ur tegnap kapta meg muszka kétéjú sasos pecsét alatt. A borítékon cyril irás is van vagy három sor, de azt Debreczenben senki sem tudja elolvasni.

Ezeket a részleteket közli a „Budapesti Hirlap“. Talán mondanunk is felesleges, hogy a muszka pecsétéhez fűzött historia egy élelmes és ügyes újságról lelemény a mely Debreczenben széles körben nagy derűtséget szerzett, és a mely felett Berger Henrik ur maga nevetet legjobban.

Hajdumegye közgyűlése.

Hajdumegye törvényhatósági bizottságai bizottságának folyó 1884. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 9 órakor s folytatva Debreczenben tartandó özi rendes közgyűlését tartja.

Tárgysorozat:

Alispáni időszaki jelentés.
Az országos törvényterv szerkesztősege az 1884. évi XXXVI. és XXXVII. törvény-cikkeket megküldi.

Belügyminiszter ur folyó évi augusztus hó 14-én 45622[IV. b] sz. a. kelt leirata id. Biró Ferencz H.-Böszörmény város 1864-1866 évi számadójának az ezen évekről vezetett számadása tárgyában.

Ugyanannak folyó évi szeptember hó 14-én 2851 eln. sz. a. kelt leirata, melyben arról értesít, hogy Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége, néhai Mária Anna Ó Felsége elhunytá alkalmából a megye közönsége által kifejezett részvénytálatkozatot legfelső köszönetének nyilvánítása mellett legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott.

Ugyanannak folyó évi szeptember hó 12-én 50953 III. b) sz. a. kelt néhai Somossy Mihály megyei volt főszámvevő özvegye ré-

szére halálozási évuaggyedi illetmény czimén járó 250 frtot engedélyező leirata.

Közmunka és közlekedési miniszter ur az alsószabolcsi-tiszai ármentesítő társulat-hoz, a társulat tokaj-ladányi védőtöltését fenyegető partszakadások megszüntetésére vonatkozó rendeletének másolatát f. évi július hó 21-én 24787 számú leiratával megküldi.

A közmunka és közlekedési miniszter urnak f. évi 12412 sz. a. leirata a debreczeni nyiregyháza-csapi ut hajdumegyei szakaszának kiépítése tárgyában.

A halálozás folytán üresedésbe jött megyei főszámvevői tisztség választás utjánai betöltése.

Az 1885. évre készített megyei költség-előirányzat.

A megyei központi gyámpénztárról vezetett és számvévi jelentéssel ellátott 1883. évi számadás.

A közigazgatási bizottság jelentése a f. évi július 14-én tartott ülésében meg nem jelent tagokról.

Ugyanaz, a f. 1894. év első feléről szerkesztett kimutatását átteszi.

Hajdumegye igazoló választmánya 1884. szeptember 9-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvet beteszi.

Alispán Rásó Gyula jelentése a n.-várad-budapesti országuton a Hortobágy csatornán emelendő hid tárgyában.

Ugyanannak jelentése Nadudvar község 1881. 1882 és 1883. évekről bevehetlenné vált közmunka hátrány tartozásai tárgyában.

Ugyanannak jelentése a közmunka és utépítészeti pénztárnak 1877. évtől 1883. év végéig eszközölt fejlesztése tárgyában.

Ugyanannak s kiküldött társainak jelentése a megyei szabályrendelet-gyűjtemény összeállítására és kinyomtatására szükséges intézkedések tárgyában.

Ugyanaz a kőntak fokozatos kiépítése módzatának javaslatba hozásával megbízott küldöttnek f. évi szept. hó 10-ik napján tartott üléséről felvett jegyzőkönyvét beteszi.

Ugyanaz a megye s a megyei községek részéről alkotott szabályrendeletek kihirdetése módzatú tárgyában szerkesztett szabályrendeletet beteszi.

Ugyanannak jelentése a ronesoló torok-lób járvány elleni intézkedésekről alkotott szabályrendeletnek más járványos betegségekre is kiterjesztése tárgyában.

Alispán jelentés az időközleg megüritt megyebizottsági tagsági helyek betöltése tárgyában.

(Folyt. köv.)

Napi hírek.

— Debreczen város tisztikara Álmoston. Vilám, kedélyes napot töltött tegnap az új debreczeni tisztikar egy része Álmoston a debreczeni szabadsüvpárt elnökének Fráter Imre urnak vendégszerető házában. A meghívottak, kik közt voltak a város tisztikarának főbbjein kívül még többen a debreczeni intelligencia köréből már korán reggel indultak öös és négyes fogaton Vámos-Péresen át Álmód felé. Álmód helyiség határánál a felkész, bíró és jegyző vezetése alatt egy küldöttség várta s ennek nevében Végh József segédlelkész üdvözölte igen szíves, meleg hangu rövid beszéddel Deb-

reczen város tisztikarát s annak élén Simonffy Imre polgármester urat, ki szívélyesen válaszolt s köszönetet mondva a vártalan megiszteltetésért, kezét fogott a küldöttség tagjaival. Hogy a vendéglátás Fráter Imre ur házában a legszívélyesebb és legmelegebb volt, azt talán mondani is felesleges, messze földön ismeretes lévén a szeretetreméltó házi asszony házi ur és egész családjának igaz magyar vendégszeretete. Ily kedves család körében oly dus ebéd mellett s a mit szintén nem szabad elfelejteni, oly hatalmas borok mellett mint a Fráter Imre ur borai, a hangulat természetesen csak a legvidámabb lehetett. És mikor a szellemes, jókedvű toaszok megereidtek akkor a család tagjai és a vendégek közül senkiesem maradt felköszöztetlenül. Az ebéd késő délután ért véget, s a társaságnak csak egyrésze jött haza, másrésze pedig a ma déli vonattal. A tegnapi álmosdi vendéglátás sokáig jó emlékében fog élni azoknak, a kik kint voltak.

— Hangverseny. Országos hírűdár-dánk tegnap este tartott jótékony czélú hangversenyre ritka szép és nagy közönséget vonzott a színháza. A Miskolcon előadott versenydarabok reprodukálása és több jeles műkedvelő szives közreműködése teljesen érhetővé is tették azon kiváló érdeklődést, mely a tegnapi hangverseny iránt már megelőzőleg is mutatkozott. A „debreczeni dal-egylet“, továbbá Hitesy Lajos és Márton Imre urak oly általános elismeret zene-tehetségek, hogy egy hangverseny sikerét minden körülmények között biztosítani hivatják; róluk tehát ez alkalommal csupán annyit, hogy mint eddig, úgy most is teljesen megfeleleik feladatuknak. A közönség városunk e kipróbált zene művelőit folytonosan akklamálta. Egészen új jelenség volt a hangverseny keretében Berger Ilonka kisasszony, a ki Beethoven C. moll Triójának zongora szolamát interpretálta. Öntudatos fellépését s saját erő nyilvánulásának vetük és — nem esodlótunk, mert csakugyan precise „taktiest játszik, csak kár, hogy párt nerjeinek csak nagy ritkán engedett concessiókat; folyton dominált, még a 2-ik (audante) tételben is. Ez azouban oly hiba, a melyben rendszeren a legnagyobb művészek laborálnak, — tehát nem is hiba. A kisasszony az aratot babérokat teljesen megérdemelte. Kiléptekor őt szebbnél-szebb virágoskor halott lábához, s a piece után viharos szünni nem akará tapssal tüntette ki a közönség. A hangversenynek egy másik kimagasló számát képezte Krémer ur bécsi műkedvelő zongorajátéka. Liszt Ferencz egyik népszerű „magyar rhapsodiáját“ játszta. Miután eljátszta, készséggel elhittük ugyan, hogy: bécsi, de hogy pusztán „műkedvelő“ azt már nem concedálhattuk. Technika ragyogó, és ha ez lépést tart a felfogással, úgy óriási hatást ér el az előadott darabban, mely különben mindent tartalmaz csak zenét nem. A productioy sürü taps követte. A Czapek karnagy ur vezénylete alatt előadott nyitány valamint a klarinett soló csinosan sikerült, és ha még felmilitjük, hogy a Huber Károly nagy port felvert „királyindulója“ nálunk nem tette meg a várt hatást, — valószínűleg az en masse előadás hanyagban — úgy a a tegnapi hangversenyről körülbelül mindent elmondunk — a mi el mondható.

— Egy kis felvilágosítás „Debreczen“ laptársunk zokon veszi, hogy a városi tisztikar f. hó 18-iki társas ebédjére nem ka-

Dalnok! rólad emlékezem.
A szeretet varázs-szavával
Előhívlak: jelenj meg itt!
Hol annyi szív és elme rád vall, —
Lásd: itt vannak szeretteid!

Itt áll a ház, melyben születél,
Márvány hirdeti rajt' neved:
S bár egy nemzet fiává lettél,
Érezd az öröm-könyveket,
Miket közel sírok ormáról,
Harmat képében hord a szél:
Bennök dicsőség fénye lángol,
S szerető anyaszív beszél!

Az ifjúság virág-füzérrel
Köríti ragyogó neved;
Eznek becsével vajh mi ér fel —
A sötét enyészet felett!
Szerelmi dalaid hangjában
Gyönyörködik annyi kebel:
Szíved megdobban bennök lágyan,
S édes bánatban vérzik el.

Itt van a nép, ki tüzhelyénél
Ajákára vette dalodat;
Dicsőség hol öröklé őt,
Mert minden dal egy hódolat,
Melylyel szép emlékednek áldoz
A völgy, halom, erdő, berek,
S oda ölel téged magához,
Hogy veled együtt zengjenek.

Az ifjúság virág-füzérrel
Köríti ragyogó neved;
Eznek becsével vajh mi ér fel —
A sötét enyészet felett!
Szerelmi dalaid hangjában
Gyönyörködik annyi kebel:
Szíved megdobban bennök lágyan,
S édes bánatban vérzik el.

Itt van a nép, ki tüzhelyénél
Ajákára vette dalodat;
Dicsőség hol öröklé őt,
Mert minden dal egy hódolat,
Melylyel szép emlékednek áldoz
A völgy, halom, erdő, berek,
S oda ölel téged magához,
Hogy veled együtt zengjenek.

Az ifjúság virág-füzérrel
Köríti ragyogó neved;
Eznek becsével vajh mi ér fel —
A sötét enyészet felett!
Szerelmi dalaid hangjában
Gyönyörködik annyi kebel:
Szíved megdobban bennök lágyan,
S édes bánatban vérzik el.

Itt van a nép, ki tüzhelyénél
Ajákára vette dalodat;
Dicsőség hol öröklé őt,
Mert minden dal egy hódolat,
Melylyel szép emlékednek áldoz
A völgy, halom, erdő, berek,
S oda ölel téged magához,
Hogy veled együtt zengjenek.

Az ifjúság virág-füzérrel
Köríti ragyogó neved;
Eznek becsével vajh mi ér fel —
A sötét enyészet felett!
Szerelmi dalaid hangjában
Gyönyörködik annyi kebel:
Szíved megdobban bennök lágyan,
S édes bánatban vérzik el.

Itt van a nép, ki tüzhelyénél
Ajákára vette dalodat;
Dicsőség hol öröklé őt,
Mert minden dal egy hódolat,
Melylyel szép emlékednek áldoz
A völgy, halom, erdő, berek,
S oda ölel téged magához,
Hogy veled együtt zengjenek.

Könnyben, mosolyban váltakozva
Gyógyítgatód a sebeket:
Az irt szíved mélyéből hozza
Az igaz hazaszeretetet!

A nőérénynek oltárt épít
Lelked és azon áldozik.
Midőn ennek zenged szépségét:
Egyetlen vagy, — nincs második!
Magasztosan hangzik az ének
Lantodról, s nyújtasz koszorut
A haza nemes özvegyének,
Kinek örök gyász sorsa jut

Megmutatod kalvariáját
A nemzet szenvedésinek,
Hol tizenhárom bitó árnyát
Vértanuk vére festi meg;
Bus öszi szélnek zugásával
Zengsz bucsuzató éneket, —
Majd lelked minden sugarával
Ragyogsz a zord sírok felett!

Elő szobor vagy — holt porodban,
Halhat tlan — szívünk előtt;
Mert szíved nemcsak dalban dobban,
Melylyel hódítsz szívet, velőt:
Szelid szemedben villám éggett,
Kezedben kardot forgatál
Oh, látjuk az ifjú honvédet, —
Jelszava: „szabadság . . . halál!“

Es midőn meghalt a szabadság,
Kinos volt élni minékünk!
Kik kalodánk faragták,
Mi azokon csak nevetünk
Honnét van ez? . . . A rém fejére

Elő szobor vagy — holt porodban,
Halhat tlan — szívünk előtt;
Mert szíved nemcsak dalban dobban,
Melylyel hódítsz szívet, velőt:
Szelid szemedben villám éggett,
Kezedben kardot forgatál
Oh, látjuk az ifjú honvédet, —
Jelszava: „szabadság . . . halál!“

Es midőn meghalt a szabadság,
Kinos volt élni minékünk!
Kik kalodánk faragták,
Mi azokon csak nevetünk
Honnét van ez? . . . A rém fejére

Elő szobor vagy — holt porodban,
Halhat tlan — szívünk előtt;
Mert szíved nemcsak dalban dobban,
Melylyel hódítsz szívet, velőt:
Szelid szemedben villám éggett,
Kezedben kardot forgatál
Oh, látjuk az ifjú honvédet, —
Jelszava: „szabadság . . . halál!“

Es midőn meghalt a szabadság,
Kinos volt élni minékünk!
Kik kalodánk faragták,
Mi azokon csak nevetünk
Honnét van ez? . . . A rém fejére

Elő szobor vagy — holt porodban,
Halhat tlan — szívünk előtt;
Mert szíved nemcsak dalban dobban,
Melylyel hódítsz szívet, velőt:
Szelid szemedben villám éggett,
Kezedben kardot forgatál
Oh, látjuk az ifjú honvédet, —
Jelszava: „szabadság . . . halál!“

Csörgő-sípkát húzott kezéd;
S bár szívárogo még szívünk vére.
De jó jel: — ajkunk már nevet!

Ébresztő hajnal madarának
Szava volt akkor hü szavad;
Hol ráuk új napok virradának,
Már sejtetéd a sugarat:
És láttuk lelked játszva fényét
Czikázni komor ég felett,
Mint olthatlan tüzes kévét,
Mely lelkünkbe szikrát vetett!

E szikra gyúlt ma fényes lángra,
Hogy ünnepejünk tégedet:
Szülő-városod fia, lányá —
Koszoruzás emlékedet;
Kartársaid — barátaid serge
Tisztességedre megjelen,
Hogy városoddal együtt zengje
Dicsőséged ez ünnepe!

Dalnok valál! . . . Im koszoruid
Halhatlanságot hirdetik!
Az idő vénül — s mindent újít:
A kövektől — a szivekig!
De e márvány aranybetű
Ördökre hirdessék neved, —
Mondván: szíved nem tud kihülni,
Az most is ég, dalol, szeret!

E szikra gyúlt ma fényes lángra,
Hogy ünnepejünk tégedet:
Szülő-városod fia, lányá —
Koszoruzás emlékedet;
Kartársaid — barátaid serge
Tisztességedre megjelen,
Hogy városoddal együtt zengje
Dicsőséged ez ünnepe!

Dalnok valál! . . . Im koszoruid
Halhatlanságot hirdetik!
Az idő vénül — s mindent újít:
A kövektől — a szivekig!
De e márvány aranybetű
Ördökre hirdessék neved, —
Mondván: szíved nem tud kihülni,
Az most is ég, dalol, szeret!

E szikra gyúlt ma fényes lángra,
Hogy ünnepejünk tégedet:
Szülő-városod fia, lányá —
Koszoruzás emlékedet;
Kartársaid — barátaid serge
Tisztességedre megjelen,
Hogy városoddal együtt zengje
Dicsőséged ez ünnepe!

Dalnok valál! . . . Im koszoruid
Halhatlanságot hirdetik!
Az idő vénül — s mindent újít:
A kövektől — a szivekig!
De e márvány aranybetű
Ördökre hirdessék neved, —
Mondván: szíved nem tud kihülni,
Az most is ég, dalol, szeret!

E szikra gyúlt ma fényes lángra,
Hogy ünnepejünk tégedet:
Szülő-városod fia, lányá —
Koszoruzás emlékedet;
Kartársaid — barátaid serge
Tisztességedre megjelen,
Hogy városoddal együtt zengje
Dicsőséged ez ünnepe!

Dalnok valál! . . . Im koszoruid
Halhatlanságot hirdetik!
Az idő vénül — s mindent újít:
A kövektől — a szivekig!
De e márvány aranybetű
Ördökre hirdessék neved, —
Mondván: szíved nem tud kihülni,
Az most is ég, dalol, szeret!

Komócsi József.

annak élén Si-
arat, ki szivélye-
mondva a várat-
fogott a kül-
vendéglátás Frá-
legszivélyesebb
talán mondani
ldön is mere-
tő házi asszony
ak igaz nagy-
család körében
mit szintén nem
mas borok mel-
borai, a han-
legvidább le-
jökendő toasz-
tagjai és a
falközösületle-
véget, s a társa-
aza, másrésze pe-
tegnapi álmosdi
ben fog élni azok-
gós hírüdalár-
konyu ezúlu hang-
közösület von-
zon előadott ver-
s több jeles mű-
te teljesen ért-
deklődést, mely
már megelőzőleg
ezeni dal-
y Lajos és
italános elismert
angverseny sike-
büzt biztosítani
salommal csupán
ny most is teje-
k. A közönség
művelőit folyo-
hoz jelenség volt
rger Flonka
moll Triójának
a. Öntudatos fel-
lásának vettük
szakugyan prac-
tar, hogy párt
gedett concessi
a 2-ik (andante)
hiba, a melyben
szek laborálnak,
szszony az arad-
demelte. Kilep-
gocokor hullott
ros szűni nem
a közönség. A
kimagasio szá-
r bési mű-
Ferencz egyik
háját jászta.
hittük ugyan,
szttan „műked-
attuk. Techni-
st tart a felfo-
ent tartalmaz
sűrű taps kö-
ru vezénylete
at a klarinet
ég felemeljük,
port fel vert
ak nem tette
műleg az en-
y a a tegnapi
dent elmond-
ítás „Debre-
hogy a városi
djére nem ka-
d;
ak vére.
nevet!
ad;
anak,
nyét
ett!
lángra,
ge
engje
zornid
ujit:
kihülni,
si József.

pott meghívást, míg a „Debrecezi Ellenör“ szerkesztője jelen volt e banketten s e mel-
lőztetést ellenéki voltának tulajdonítja. Meg-
nyugtatóra tudathatjuk, hogy a „Debre-
cezi Ellenör“ szerkesztősége sem kapott
meghívást ama bankettre, hanem Vértési Ar-
nold a Kovács Sándor tiszti főügyész ur von-
dége volt s mivel a tisztikar mindegyik tagja
vihetett magával vendéget s az új tiszti kar-
közül is, tehát a „Debrecezi“ t. szerkesztője
és munkatársai sem voltak kizárva abból,
hogy a tisztikar egyik és másik tagja őket
vendégül meghívassa. Meg nem hivatásunk-
nak semmi esetre sem szolgált tehát okánál
ellenzéki szellemök. — A mi pedig a „Deb-
cezi Ellenör“ szerkesztőjének toaszjtát il-
leti, ő a kölcsönös kiegyezkedés folytán lét-
rejöött új tisztikarét emelvény poharát, szöröl-
szóza ezt mondta: „Soha sem voltam szive-
sebben a közvélemény tolmácsa, mint midőn
a közbizalom által megválasztott új tisz-
tikarért emelem poharamat. Azt mondják,
hogy mi újságírók teremtjük a közvéleményt,
mi csináljuk a jó időt és rossz időt, a nap-
fényt és menydörgést. No a mi ez utóbbit
illeti azt ugyan ritkán én, hanem többnyire
csak az én tisztelt kollégáim a „Debrecezi“
ben. — Ezenyiben állt a Vértési Arnold po-
hárköszöntőjének az a része, melyben a
„Debrecezi“ról szó volt. A köszönetet tehát
melyet a „Debrecezi“ neki szavaz, egészen
meltán és komolyan elfogadja Vértési Arnold.
— A debreczeni színház nyugdíj-
ügye. A magyar színészegyesület központi
igazgató tanácsának legutóbbi ülésén felol-
vastatott Komlósy Arthur mint a debreczeni
színügy-egyesület elnökének az iroda-igazgató-
hoz intézett levele, melyben elérkezettnek
jelzi az időt, hogy a debreczeni nyugdíj-in-
tézetnek az országos intézetbe való beolva-
dása iránt a tárgyalások a központból meg-
indíttassanak. Az igazgató tanács ennek
folytán felkérte Debreczen város polgármes-
terét, a színügy-egyesület és a nyugdíj-intézet
választmányi elnökeit, hogy az első a városi
színügyi bizottságot, a második a színügy-
egyesületi választmányt és a harmadik a nyug-
díj választmányt hívja egybe ez ügy tárgya-
lására s tegye magát érintkezésbe a köz-
ponttal, illetőleg annak küldöttjeivel, hogy
kölcsönös megállapodásuk folytán a barátsá-
gos kiegyezés egy a debreczeni színügy,
mint az érdekeltek és az egyesület javára
mivel előbb megtörténhessék. A szóban levő
egyesületek a közelebbi napokban már egy-
behívják az említett czélból a gyűlést (Haj-
tandó volna, hogy a kiegyezés létre jöjjön
oly alapon, a mint azt a színügy-egyesület
elölke elnöke tervezi, hogy t. i. a töké egy
része engedtetnék át azon feltétel alatt, hogy
az orsz. központi nyugdíjintézet a deb-
reczeni nyugdíjintézet minden kötelezettségeit átvál-
lalná. Így a megmaradt töké-részt kitűnően
lehetne értékesíteni debreczeni színügyi czé-
lokra. Legközelebb a fontos kérdéshez mi is
hozza szólnunk.
— Iparos értekezlet tartott tegnap
a városház nagytanácstermében, melyre hiva-
talosak voltak a debreczeni összes iparosok
és melynek tárgya az iparpestületek megala-
kítása. A tárgy fontossága magyarázza meg
azon érdekességet, melyet az iparosok tanu-
sítottak tömeges megjelenésükkel. Azonban
meggyőződhetek e gyűlésen mindenki, hogy
iparosaink közül csak kevesen tudják még
most is, hogy mit is akarnak tulajdonképen,
pláne meg oyanok is, mint a csizmadia tár-
sulat elnöke, a ki pedig a miniszternél is
járt kérvényezni az iparpestületekért, — no
hát most meg beállított vagy 400 aláírással
ellátott tiltakozással az iparpestület ellen.
Erre is lehetne valamit mondani, de hát
megharagusznak érte. Elég az hogy ők nem
társulnak s ott hagyták a gyűléstermet. Ha-
nem azért kimondatott, hogy az értekezlet
szükségét látja az iparpestület megalakítá-
sának a bizottságot küldött ki egy tervezet
kidolgozására.
— Lövészet. Szept. 21-én tartott lövé-
szet eredménye. Díjat nyertek. Legjobb
méljőléssel Csanak János 1 db. 2 ftrós tallért.
Legtöbb körölövessel Harsányi István 1 db.
1 ftrós tallért.
— Oeska kérelem az új főkapitány-
hoz. Tudjuk, hogy fontosabbnál, fontosabb
dolog vár elintézésre, de merjük állítani,
hogy ez is elég fontos, mire az új főkapitány
beesés figyelmét felhívjuk. — Köztudomásu
dolog, hogy Debreczenben rég időtől fogva,
a közönség soha vagy vajmi ritkán vásarol-
hat a gyümölcs piaczon első kézből, mert az
itt privilegizált kofa cétsu, tekintet nélkül
a személyekre, a vevő kezéből nem ritkán
még a gyümölcsös kosarat is ki ragadja s
egy a közönséget kényserizeti, hogy csakis
ő töllök vásárolja meg azt, mit a termelő
kezeből fele áron megvásárolhatna különben.
— Csak a mult létén történt velünk, 6 csa-
lád beszélt össze szilva vásárlás végett, s
fel is mentünk eselédinkkel már reggel 1/2 6
óra a piacra, de azt hiszik, hogy képesek
voltunk venni? — ah, a világot se higye-
senki, mert volt a kofa statusban annyi
erélyesség (szemtelenység), hogy a szegény
szilva áruló oláh szerkehez kegyeskedtek
hozza sem eresztetni, s a szegény oláh pedig,

ki a felpénzt elfogadni nem akarta, majdnem
a földre tiporták, míg közülök egy élelmes
amazon az 1 ftr felpénzt ennek mellénye zse-
bébe nem dugva, a szerkezt megvásároltnak
jelentette ki: — s az oláhtól megvett szil-
vát 60 krral adta drágábban. — Hátra van
még a szőlő, dió, birsalma stb. téli gyümölcs
ilyetén módon monopolizálása. — Kérjük
tehát a főkapitány urat, ki nemcsak a férfi-
akkal, de a hölgyekkel szemben is igen elő-
zékeny szokott lenni, ezen türethetetlen álla-
poton sürgösen segíteni. — A szilva vá-
sárló 6 nő.
— Halálozás. Csák János nem régen
főiskolánk kitűnő képzettségű helyettes ta-
nára, s jelenleg békési lelkész, hosszas szen-
vedés után tegnap elhalt Vészton édesapja
házánál. A megboldogultat a tavaszon vá-
lasztotta el lelkeszeül Hajnál Abel helyére
szavazattöbbséggel a magyar alföld egyik
legnépesebb 18 ezer lelket számláló egyháza,
Béktés, s alig fél év mulva itt kelle hagnia
azt, annélkül, hogy bebizonyíthatta volna híve-
inek, mennyire volt méltó e fényesgyülekezet
bizalmára. Még a kollégiumban tanuló hall-
gatói koszorut tesznek koporsójára és a
mélyen sujtott apa fájdalmát részvétirattal
enyhítik némileg.
— Filoxera Székelyhídon. Folyó hó
16 an egyik ujhegyi szőlőbirtokos gyanu-
helyt talált szőlőjében. A hely szakértők által
megvizsgáltatván, filoxera-lepetnek találtá-
tott. E hír városzerte a legnagyobb levert-
séget okozta. A képviselő-testület más nap-
gyűlést tartott, melyen a véletlenül az oda-
érkezett Máriaassy Antal kerületi filoxera fel-
ügyelő ur is részt vett. Határozatba ment az
összes szőlők felvizsgálása. Folyó hó 18-an a
nagyhegyen kezdetet meg a vizsgálat, fáj-
dalom itt is eredménytelen amennyiben Mandel
Jakab szőlőjében a filoxera jelenléte konstát-
álva lett. Ig-én a Nagyhegy vizsgálása befe-
jeztetett, az előbb említettet kívül más helyen
nem találtattott filoxera. A többi hegyek vizs-
gálata a felügyelő ur által folyamatban van.

Egy debr. katonatiszt öngyilkossága.
Sokan fognak még városunkban emlé-
kezni egy fiatal hadnagyra F a l u d i S á n d o r r a, ki hosszabb ideig volt itt a 39-ik
gyalogseregben.
Faludi meggyerő modoru, vidám, igen
csinos szöke férfi volt s nemcsak bajtársai,
hanem a polgárok közt is népszerűségnek ö-
rvendett.
Ittélte alhalmával mindég barátai tár-
saságában lehetett látni őt, kiknek elbeszélte,
hogy közelebb leveti a katonai egyenruhát,
lemond állásáról, a polgári társadalomban kap-
hivatalt s megússúl. Menyasszonya arczképét
is megmutatta bizalmasabb barátainak.
E fiatal hadnagyról most azon szomoruan
szenzatiós hírt írják, hogy agyonlőtte magát.
A tragikus eset általános részvételet kel-
tett, minthogy Faludinak sok jó ismerőse és
barátja volt a polgári társadalomban.
A fiatal hadnagy sötét elhatározását e hó
17-én d. e. 10 órakor hajtotta végre. Aradon
kis-utczai 5. számú lakásán; ágya mellé helye-
zett széken ülve lőtte magát halántékon egy
forgópisztolylyal. Mikor a lövés zajára elő-
szökkent, ülőhelyzetben találták, véresen, eszmé-
let nélkül. A pisztoly a földön hevert még
füstölögve; a töltényekből csak egy volt ki-
lőve.
A szerencsétlen fiatal hadnagy egész
deli egy óráig vívódott a halállal, iszonyu
szenzvedések között adta ki lelkét.
Az öngyilkosság oka a szerelem. Faludi
Sándor ugyanis egy alkalommal Aradon
való tartózkodása alatt megismerkedett egy
megeyi jegyző szép leányával. A leány vi-
szonozta a vonzalmat s így történt, hogy a
szerelmesek mintegy 2-3 hó előtt el is je-
gyezték egymást. Faludi Sándor szerény
körülmények között élt s va-
gyona nem volt. Tudta, hogy mint katona
tisztt menyasszonyát nem vezetheti oltárhoz,
nem lévén képes egyikök sem a katonai sza-
bályok értelmében szükséges házassági ova-
dékot, letenni elhatározta tehát, hogy polgári
foglalkozást keres s aztán megússúl.
Ezrednél, a d e b r e c z e n i 39-ik g y a l o g z e r e d n é l szabadságot kért tehát s
Aradra ment hivatalt keresni. A postánál ta-
lálta is, de azon feltétellel, hogy néhány hó-
napig mint gyakornok, illeték nélkül kell hi-
vataloskodnia s csak aztán fog postatisztzé
kineveztetni.
Aradra érkezvén, azonban ott nagy me-
glepetés várákozott reá Menyasszonya, atyja
biztatására visszaküldte neki a jeggyűrűt s
mindazokat az apró emlékeket, mikkel őt a
szerelmes hadnagy néha-néha meglepte. Ez a
visszatartás érlelte meg benne az öngyil-
kosság borzasztó es méjét.
Különös, hogy közvetlen a csapás után
Faludi Pécskára utazott s egy tisztársával
párbajt vívott a nó miatt, a ki már végkép
szakított vele, Faludi súlyosan megszebezte el-
lenfelét, visszament Aradra s két nap múlva
magát sebezte halálra. Menyasszonyának s
barátjainak több levelet hagyott hátra.
Hadnagyi rangját alig pár év előtt kapta
s közvetlenül kineveztetése után egy újabb
kitüntetés is várákozott rá. A csász. kir.
hadügyminiszterium a bécsyuhelyi m. k. kato-
nai akadémia vivótanárává nevezte ki. A ki-
tüntetés annál inkább volt az érdem elisme-
rése, miután Faludi magyar születésű fiatal

ember volt s a német nyelvet ugyszólván
hibásan beszélt.
Mint kitűnő vivó, már katonasága előtt
előnyös hírek örvendtek. Volt néhány pár-
baja is, melyekben csaknem minden alkalom-
mal legyőzte ellenfelét. Szigorú becsületese-
gü, puritán jellemű férfi volt.
Egy jobb sorsra érdemes élet veszett
el benne!
**Véres harc a honvédek és
közös hadseregbeli bakák
között.**
— Szept. 22.
Óriási véres verekedésről beszéltek ma
városunkban mindenfelé, melyet hallomás után
egy tudósítónk így ír le:
Tegnap este 8 óra tájban 10-12 hon-
véd rezervista a 42-ik zászlóaljából, kik gya-
korlatra vannak behíva s nagyrészen fele-
séges emberek, jó kedvvel dalolva mulatott
a „cserepes“ csarda belső szobájában, melynek
egyetlen nagy ablaka van a külső vásártérre
s belőle ajtó nyílik egy földpincebe, a pin-
ceajtóval szemben két szárnnyú ajtó vezet
egy másik szobába, melynek nyugati és ke-
leti oldalán is egy-egy ajtó van. Egy
másik asztalnál néhány „c z i b i l“ borozott.
A korsmárosne egy özevgy asszony, a külső
szobában állott a bormérő asztal mellett, mi-
dön belép a keleti ajtón két „o s z t r á k
b a k a“ állítólagosan teljesen józan állapot-
ban. A korsmárosné kérdezi:
— Mivel szolgálhatok.
A bakák az önhittség és fenyegetőzés
hangján kiáltják:
— Erre meg amarra, mindjárt megmond-
juk. Még ma p a p r i k á s h u s t eszünk.
Tudni kell, hogy e kifejezéssel gyakran
gunyolják és boszantják a közöshadseregbeliek
a vörös nadiágos honvédeket.
A félig nyitva levő ajtón át meghallot-
tak a honvédek e gunyos fenyegető szava-
kat. Erre ezek felugráltak helyeikről. Lássuk
hát kik akarnak paprikás húst enni, kiáltot-
tak s az ajtóhoz rohantak. A támadt zajra
még 12-13 baka, köztük egy pár altiszt is,
rohan be a korsmárosba s kivont bagnetál be-
akartak törni a belső szobába. Szerencsére
az ajtó fél szárnya be volt zárva s így a
neki vadult vitézeket a czibilek segítségével
visszatartóztatták a meglepett honvédek,
kik egyáltalában nem értették, hogy mi
az oka e támadásnak. A közös hadsereg
beliek éktelen káromlások között dön-
getni kezdtek az ajtót s egymás után szed-
ték elő a közeli asztalokon levő boros üve-
geket s azokat dobálták be a honvédekre.
Ezek közül egy néhány percz mulva az
egyvetetlen menekülési helyen az ablakon
kiugrott, s elszaladt a nem messze levő hon-
véd kaszárnyába, honnan rövid idő alatt egy
egész század honvédséggel tért vissza, kiket
Rath Rózsa hadnagy vezényelt. Ezek hirtel-
len körül zároltak a korsmáros, hogy többé
egyetlen egy osztrák baka sem tudott me-
menkülni. Ezek bezárták volt a korsma mindkét
ajtóját. Hogy vajjon már korábban teteké-
zt, mikor még ők voltak túlsúlyban, vagy
most, mikor már nagy erővel állottak szembe:
a korsmárosné nem tudja megmondani, mi-
után e veszedelmes zűrzavarban szinte esz-
meletét veszítette. A honvédek a nyugati
oldalón levő ablakon beugráltak, az ajtó fél
szárnyát sarkából kifordították, a masikát
kinyitották s a dihtől és boszútól eltul-
va ö z ö n ö l t e k a k ö z ö s ö k r e, kik
egy kevés ideig megkísérlettek a pangá-
nyójokkal az önvédelmet a túlnyomó erő el-
len, melyet a vér látása még jobban hevített.
A bakák megrémülve, kétségbeesve és fájda-
loman sirva kértek kegyelmet. A felgyújtott
szenzvedély még több vért kívánt. A szeren-
csétlenek székeket tartottak pársul maguk
fölé s asztalok alá menekültek. A széket le-
dobták róluk, az asztalok alul kivonszolták
őket s kiméletlenül döftek keresztül a fey-
verre tüzött szuronyval. Valóságos vérződő
keletkezett a 15 össze vissza vagdalt, szur-
kált bankancsoknak kiömlő véréből. Az öl-
döklés akkor szűnt meg, mikor már nem volt
kit bántani, mikor nem maradt senki sértet-
lenül. Egy baka meg ott a színhelyen meg-
halt, egy másik pedig mint a korsmárosné
beszéli, később a kórházba, hová a súlyosabb
sebesülteket szállították, a kevésbbé sérülte-
ket a kaszárnyába vitték.
Ma délelőtt megsemlítettük a vérengzés
színhelyét. Szomorú és borzasztó nyomai
látásnak az iszonyu verekedésnek. A külső
szoba földje majd mindenütt vértől van bo-
rítva, az asztalok, székek, egyéb butorok
öszetörve rendetlenül hevernek ott az ajtó
véres lábnyomokat mutat, a mint sarkából
kiszakítva, rajta tapostak és rajta folyt az
öldöklés. A másik fél ajtó össze van vag-
dalva. A belső szobát üveg darabok borítják,
ablaka ki van tépve, a csinos olaj lenyomatu
képek is sok sérülést szenvedtek. Szóval a
korsmárosnének jelentékeny kára van. A
honvédek közül alig sebesült meg két három
ember, s azok sebe sem veszélyes.

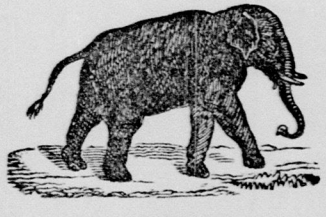
A verekedés fenti leírása a mint már
említettük a színhelyen lakók s különösen a
korsmárosné előadása után lett elmondva,
sőt több adat egyenesen a keringő hírek re-
gisztrálására. E hírek egyrésze talán nem is
felel meg a hiteles valóságnak, melyet majd a
vizsgálat fog kideríteni.

Egy másik tudósítónk, ki a 42-ik hon-
védzászlóaljánál kérte az adatokat a követ-
kezőket írja le:
Tegnap este, míg a színházban a kö-
zönség a hangversenyzőket tapsolta, a Szé-
chenyi utczai külváros valóságos lázadás
színhelye volt, hasonló ahoz mely egyszer
már régebben felzaklatta a város közönségét,
s melyet mint akkor, most is a katonaság
idézett elő.
A lázongás egy 13 városbeli korsma-
ban kezdődött közös hadseregbeli bakák és
honvédek között, és aztan egész véreng-
zéssé fajult. Ugy halljuk, hogy fésőbb hu-
szárok is belegegyeltek.
Az a hír, mintha alaromat fújtak volna,
nem felel meg a valóságnak; a fenti tudósi-
tásban megnevezett tiszt, csak mint szolgál-
lattevő volt az őrsön. — Midőn a verekedés
komolyabb alakot kezdett ölteni, akkor ne-
hány honvéd rohant a közeli kaszárnyába s
ott fellármázta a már alvó bajtársait.
— Gyerekek fiúk, ütni akarják a honvé-
deket! kiáltanak.
Erre több honvéd kiugrált az ágyból,
feltűzte a puskára a szuronyát és sietett a
honvédek segítségére.
Most iszonyu dulakodás, verekedés kez-
dődött. A két ellenség agya föbe ütötte
egymást. Kiabálás, jajgatás, lármá, zsvaj tö-
tötte be a levegőt. Nehány közöshadseregbeli
baka csak úgy tudott elmenekülni, hogy el-
dobta sapkáját, veressapkát csapott a fejébe
és úgy szaladt.
A véres tett színhelyén öt súlyosan se-
besült maradt; ezek közül egy honvéd, és
négy közöshadseregbeli. A sebesülteket kór-
házba szállították, de kettőnek életbenmara-
dásához kevés remény van.
A katonai parancsnokságok megindítot-
tak a legszigorúbb vizsgálatot s mindazokat,
akik a tegnapi harcba befolytak, kihallgatás
alá veszi s a részesekeket példásan meg-
bünteti.

Legújabb.
(„Debrecezi Ellenör“ eredeti táviratai.)
BUDAPEST, szept. 22. A bán ide-
érkezett, hogy a kormányval a horvát-
ügyekben tanácskozzék.
ZAGRÁB, szept. 22. A „Sloboda“
megjelenését megtiltották, míg az elfo-
gott s erkesztő helyett új szerkesztő me-
nevezetik. Ez tegnap megtörtént s így
a lap valószínűleg legközelebb ismét meg-
jelenik. Zágrábban a kis ostromállapot
egy nemet elrendelték, gyakori éjjei ki-
hágások következtében. Házak, fogadók
kapuit kilenczkor, — korsmárkat tizen-
egyor, — kávéházakat tizenkettőkor
ke l bezárni. Gyülekezés, zajos éneklés
éjjel-nappal tilos.
KAIRO, szept. 22. Gordon aug-
30-án megverte a Kordofáni lázadókat,
kik felhagytak Khartum ostromával.
Nápoly szept. 21. Tegnap 303 be-
tegedés és 101 haláleset fordult elő.
BREGENZ, szept. 21. A király
ma gőzösön körut-t tett a B a d e n
t ó n. Mainán szétgeten a baddni nagy-
hercegi-párt, — F r i e d r i c h -
f e n b e n a württembergi királyi párt,
— L i n d a u b a n Lajos bajor herceg
nejét megátogatta. A fogadtatás minde-
üitt legszivélyesebb volt, öt órakor Bre-
genzbe visszatért. Hétkor udvari ebéd.
Este a király elutazott.
BAJA, szept. 22. T ó t h Kálmán
ünnepe, emléktábla leleplezése tegnap
nagy közönség részvételével ment végbe.
Este hangverseny és kivilágítás volt.

Felelős szerkesztő és kiadó laptn/lajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kározy Vilmos.

Nyilt-tér.



Falk nagy állatsoreglete
megérkezett és szerdán, szeptember 24-én
megnyitják. Első előadás esti 7 órakor.
Különösen említsük méltó az indiai csoda
elefántok bámulatos mutatónyaival, továbbá
leopard, z-bre, orang-outang, vagy 6s ember,
jeges medve, óriási kengoruh, párducz tigeris,
hyéna, oroszlan és sok más ritka példányok.
Bővebb értesítés megérkezés után.

Kiváló tisztelettel
Falk Gyula
állatsoreglet tulajdonos

Éremmel kitüntetve.

Liniz	Bécs	Steier	Leitmeritz.
-------	------	--------	-------------

Elismert jó tűzbiztosító

Kaucsuk-házfedélpépünket

mint szintén az új kaucsuk házfedelek festésére s a régiek kijavítására szükséges

KAUCSUK HÁZFEDEL-LAKKOT

Fekete és veres színekben ajánlunk jutányos szabott árakon.

TELJES HÁZFEDELEZÉST

jótállás mellett felvállalunk.

Különösen figyelemre méltó elszigetelő tábláinkra (Isolirplatten) melyek az alapépítés befedésére, szolgálnak s a föld árjának felemelkedését elzárják Argyezkeket, mintákat s költségelirányzatokat készségesen küldünk.

Posnansky és Strelitz

Bécs, I. Maximilianstrasse 13.

Berlin. Köln. Kopenhága.

Új cipő-üzlet.

AZ ARANY CSIZMÁHOZ.

Debreczenben Czegléd-utcán a városháza alatt

a régi lakarekpenztár tőzsomszédságában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni hogy az őszi idényre

női, férfi és gyermek cipő raktáramat

a mai kornak megfelelőleg a legdusabban szereltem fel, hol is minden fajta legjobb minőségű **cipő árak** a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be, főtörökvésem ezután is mint eddig oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönség bec-es pártfogását és bizalmát megnyerhessem.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogásáért ezuttal hálás köszönetemet nyilvánítván, magamat továbbra is becses kegyeibe ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

FALKOTTÓ.

Megrendelések mérték után és javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

KIADÓ

Hatvan utca 1448. számú háznál f. év szeptember 10-től kezdve egy jól rendezett üzlethelyiség : 2 szoba, konyha, pincze, padlás fásszinnel.

A külföldi gyógyászati tekintélyei rendelik a Dr. Popp-féle Anatherin-szájvizet, mint a száj és fogak számára a legjobbat.

Dr. POPP J. G. urnak

es. kir. udvari fogorvos

Bécs, I. Bognergasse 2.

Alőírott örméssel tudatom önnel, hogy én az ön Anatherin-szájvizét mint szinte az Anatherin-fogpástát használom, s azokat a legmelegebben ajánlom.

Bukarest. 1881. decz. 11.

Dr. Vladesco.

Az orvosi kar professora Bukarestben, a Colta-féle kórház főorvosa, számos román és külföldi tudományos társulatok rendes tagja, számos érdemrend tulajdonosa.

Kapható H.-Bő-szörmény : Korányi G. gyógyszer., Debreczenben : Rothschnek, Göllt N. Muraközy K., Mihalovics I., Tamásy K. Urvényi, Vecsey V. gyógyszer-tárakban, Csanak József fűszerkereskedésében, Hadház : Szilay gyógyszer., Szoboszló : Trocsányi G. gyógyszer., Diószeg : Kovács gy., Szathmár dr. Lengyel M. gy., Bossin S. Bőszörményi S. gy., N.-Kálló : Mandl S., Hveszda K. gy. Tisza-Lék : Pinter P. gy., Munkács : Trarler gy., Szinyér-Váralja : Gerber E. gy., Nánds : Ujvari gy., Karczag : Báthory gy., Derecske : Beliczany gy., B.-Ujfalu : Sárréty gy., Nagyvárad : Nyiri G. Raesek F. Ember I. gy., Janky Antal, Huzella A. urnaknál. N.-Károly : Jelinek, Pülekly O. gy., Nyíregyháza : Szopka A. Lederer O. gy. N.-Bánya : Hanzulovits gy., Somlyó : Ruszka Ig. és társa. Tokaj : Reiner D. gy. B.-Ujváros : Tauffer, K. Madaras : Jung K. gy., Csáth : Székely A. gy., S.-A.-Ujhely : Reichard testvérek és Deutsch János. Pinter F. gyógyszerészeknél.

1856.
1884.

Árlejtési verseny.

Debreczen sz. kir. város 6 rendőrbiztosa és 64 közrendőre számára, hat éven keresztül szükséges — a városi számvevői hivatalnál közszemlére kitétt kimutatásban foglalt ruhanémtek készítésére és szállítására 4556/1884. számú végzéssel, újabb árlejtési verseny rendeztetvén : azok, kik vállalkozni kívánnak, felhivatnak, hogy zárt ajánlatukat 10% bánatpénzzel és hazai gyártmányú posztó és és vászon szövet minták csatolása mellett f. év sept. 30-ik napjának d. u. 5 órájáig a polgármesteri hivatalhoz adják be, megemlítvén, hogy az ajánlatban határozottan kiteendő minden egyes ruha darabnak vállalati ára. — A zárt ajánlatok október 1-én d. e. 10 órakor küldöttség által a városi nagytanács-teremben fognak nyilvánosan felbontatni.

A többi feltételek a városi számvevői hivatalban megtekinthetők és másolatban is kivehetők.

Debreczenben 1884. szept. 19.

A városi tanács.

Kerestetik.

Bihar, Szabolcs- vagy Szatmármegye területén, lehetőleg vasuti állomás közelében 100-tól 200 holdig terjedő jó erőben, egy tagban lévő tanya birtok, szükséges gazdasági épületekkel ellátva — azonnal átveve — hat évi haszonbérletre.

A birtok felszerelése készletben lévő takarmánnyal együtt illó árban átvétetik. Értekezhetni személyesen vagy levél által Debreczenben : TURAY FARKAS intézetében.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iven, hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN.

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYASZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK,

báti meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb árakon állittatnak ki.

VIDEKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.